

Ο ΧΩΡΙΚΟΣ,

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗ.

Τιμάται, κατ' έτος δίστολα 2, καθ' εξαμηνίαν 1, κατά τριμηνίαν 1/2, προπληρωτέα.
 Εκδίδεται άπαξ τής εβδομάδος, άπροσδιορίστως.—Τιμή καταχώρησης, 6 στίχος λεπτά 15.

ΕΛΛΑΣ.

ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ, 10 Ιανουαρίου 1852.

Αν έρωτήση τις την κυβέρνησιν διά ποίαν αίτίαν άπεράσισε νά κατατρέψη την κοινωνίαν ταύτην, θέλει άπαντήσει με σπάνιον κυνισμόν, ότι τοῦτο πράττει διά την ωφέλειαν τής κοινωνίας μας. Διά τοῦ τοιούτου δικαιολογητικοῦ τύπου δέν εὑρίσκεται κάμμία τυραννία, ὅσα έπαχθής καί αν ήνε, ήτις νά μή άποδεικνύεται ωφέλιμος καί νόμιμος, κάμμία σκληρότης καί άπανθρωπία ήτις νά μή θεωρηθῇ ήπιότητα καί φιλανθρωπία. Τίποτε άλλο ὅμως δέν λείπει διά νά πιστεύσωμεν τὸ τοιούτο, εἰμή νά κλείσωμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς μας εἰς ἕλα τὰ ὕλικά φαινόμενα, νά άρνηθώμεν την ύπαρξιν ὅλου τοῦ κόσμου, νά γίνωμεν, εν ενί λόγω, αληθεῖς σκεπτικοί, καί τότε διάγοντες εν πλήρη ήλιθιότητι, θέλομεν πιστεῦσαι τοὺς λόγους τής κυβερνήσεως, καί ἐκεῖνους τῶν μισθωτῶν ἐπαινετῶν τής. Καί ὅμως τοιαύτη άπάντησις εἶναι ὅπως οὖν ὑποφερτή; διότι, ναι μὲν εἶναι ψευδής καί σοφιστική, ὡς εκ τής ανάγκης ὅμως ὑπογορευομένα δέν εἶναι καί σκληρά. Ἐκεῖνο ὅπερ ἡμεῖς μετὰ συγκινήσεως άποστρεφόμεθα εἶναι, ότι βλέπομεν νά προσθέτῃσι τὰ ὄργανά τής πλησίον τής σκληρότητος καί την χλεύην. Οὕτω πράττοντες, ὁμοιάζουσι πολὺ τὸν Τύραννον ἐκεῖνον, ὅστις, ἀφοῦ ἐξήντησεν ὅλην του την σκληρότητα ἐπὶ τοῦ θύματός του, γελᾷ σαρδόνιον γέλωτα, ἐμπαίζων αὐτὸ με πικρὰν εἰρωνείαν. Μεγαληγοροῦντας τοὺς ἀκούομεν νά λέγωσιν, ότι εν ὧ εἰς ἅπασαν τήν Εὐρώπην ἀποσύρονται αἱ κατὰ τὸ 1848 χορηγηθεῖσαι ἐλευθερίαι, εἰς τήν Ἐπτανήσον μόνην διετηρήθησαν καί καθ' ἣν στιγμὴν αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐλευθερίαι μετετρέπησαν εἰς τόσα βασανιστήρια, ἡ δὲ δουλεία μας ἔγινε παρά ποτὲ ἐπικαισθητοτέρα, θαυμάζουσιν οὗτοι την τελειότητά των, καί ἐξυμνοῦσι τὰ μέλλοντα ἀποτελέσματα των. Ὁ Νέρων, ὅταν εἶδε γυνήν την νεκράν μητέρα του, τήν ὅποιαν ὁ ἴδιος κατεδίκασεν εἰς θάνατον, παρομοίως θαύμαζε την ωραιότητά της!

Τὰ πράγματα εἶναι, νομίζομεν, ἀκούοντας πειστικά, ὅπως ἀποδείξωσι καί μόνον την αλήθειαν τῶν λό-

γων μας· μόνον δὲ, ὅσοι ἔχουσι συμφέρον νά τὰ καλύψωσιν, ἐπιχειροῦνται νά τὰ δικαιολογῶσι. Ἡμεῖς ὅμως συγκατανεύομεν νά τὰ ἐξετάσωμεν, εἰ καί προβλέπομεν, ότι δέν θά κάμωμεν ἄλλο, εἰμή νά ἐπαναλάβωμεν ὅσα ὁ ἀνεξάρτητος τύπος ἐπανειλημμένως ἀνέφερε.

Τῷ ὄντι! Πρὸ τριῶν ἐτῶν ἐδόθη εἰς ἡμᾶς τὸ δικαίωμα τοῦ νά ἐκλέγωμεν ἐλευθέρως τοὺς εἰς τήν Βουλὴν ἀντιπροσώπους μας, ἐπεκτάνθη συγχρόνως διά τής μειώσεως τοῦ τιμήματος ὁ ἐκλογικὸς κατάλογος, ἔχορηγήθη ἐλευθεροτυπία μετὰ τοῦ ὀρκωτικοῦ δικαστηρίου, δημοτικά συμβούλια συνεστήθησαν, καί εἰς τήν Βουλὴν ἐδόθη τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τής ἐπιψηφίσεως τῶν τακτικῶν ἐξόδων τοῦ κράτους. Ἀλλ' ἅμα ἡ ἐννάτη Βουλὴ, ἡ ἀπόρροια αὐτῆς τῶν χορηγηθεισῶν ἡμῖν ἐλευθεριῶν, συνήλθεν εἰς τήν πρώτην συνεστιάσαντα ἑαυτῇ γε ἐστάθη ἡ διαγωγή τής Προστασίας; Συνέπράξεν αὐτὴ εἰλικρινῶς εἰς τὸ νά προᾶξῃ τοῦλάχιστον την ὕλικήν εὐμερίαν τοῦ τόπου, αν δέν ἐπεθύμῃ την ἠθικήν του πρόδον; Ὁχι ποσῶς! Ἡ διαγωγή τής μάλιστα ἐφάνη ὡς ἡ διαγωγή ἀνθρώπου φιλαργύρου, ὅστις, εἰς στιγμὰς ἐλευθεριότητος δόσας τὸ ὀφειλόμενον ἀργύριον, εν τῷ ἅμα μετενόησε, καί διά μυρίων σοφισμάτων καί πανουργιῶν προσπαθεῖ ὅλαις δυνάμεσι ν' ἀποζημιωθῇ. Ὅστις θέλει ἄς ἀναπολήτῃ εἰς τὸν νοῦν του τὰς ἀπείρους καί ἀτελευτήτους διενέξεις τοῦ ἀρμοστοῦ μετὰ τής Βουλῆς κατὰ την πρώτην αὐτῆς σύνοδον, καί μάλιστα ὅταν ἐπρόκειτο νά συζητηθῇ τὸ ἐπὶ τοῦ μισθολογίου νομοσχέδιον, καί δέν λέγομεν νά φρίξῃ, ἄς γελᾷ μόνον. Μολονότι τὸ κείμενον τοῦ συνταγματικοῦ ἄρθρου, τοῦ χορηγοῦντος ἀποκλειστικῶς τὸ δικαίωμα τής ἐπιψηφίσεως τῶν τακτικῶν ἐξόδων εἰς τήν Βουλὴν ἦτο καί διά τοὺς τυφλοὺς σαφέστατον, ἡ γερουσία ὅμως, καί ὅπισθεν ταύτης ὁ ἀρμοστής, ἐπὶ ποσοῦτο ἀντέτειναν, ὥστε ἐκινδύνευσεν τὸ πᾶν. Ἐλεγέ τις ἴσως, πρὶν τόσων καί τοιούτων γεγονότων, ότι ἡ περὶ ἀργυρίου ἀλλῇ δέν ἐμελλε νά γείνῃ τόσῳ πεισματώδης. Οἱ ἥρωες ὅμως τοῦ ταμεῖου μας δέν ἦσαν τόσῳ μικρόψυχοι διά νά ὀπισθοχωρήσωσι τόσον εὐκόλως. Ἐπρόσβαλλαν λοιπὸν μετ' ἀκρατήτου ὀρμῆς, ἀλλ' ἀπεκρούσθησαν με ἴσῃν δυνάμει· ἐπανῆλθαν εἰς τήν μάχην δις καί τρίς, πλὴν ἐνίκηθησαν, κινήσαντες μόνον διὰ τῶν ἀπληγισμένων τούτων ἀψιμαχιῶν των τὸν γέλωτα τῶν περιεστώτων.

Ἡ ἐλευθεροτυπία, ἥτις χορηγήθη εἰς ἡμᾶς μετὰ

ΙΑΚΟΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

ΑΙ.Σ.Υ.Λ.Φ.Υ. 0025

...μεις, ἐδόθη διὰ νόμου ἀληθῶς ἐλευθέρου, διὰ νόμου παρέχοντος εὐρύτατον στάδιον εἰς τὴν ἐκφρασιν τῶν φρονημάτων μας. Συνεχῶς, εἰς ὅσους δένουσι τὰς χεῖρας, ἀφίνουσιν ἐλευθέραν τὴν γλῶσσαν· εἰς ἡμᾶς ὅμως ὁ τοιοῦτος συλλογισμὸς δὲν ὠφέλησεν ἐπὶ πολὺ. Δι' ὅσον καὶ ἂν ἦναι ἀσήμερος ὁ βόμβος τοῦ κώνωπος ταραττει ὅμως ἐνίοτε τὸν ὕπνον τοῦ ἐνόχου· διὰ τοῦτο ὁ οὐρανὸς μας δὲν ἤρρησε νὰ συννεφιάσῃ, καὶ τὰ σύννεφα ταῦτα νὰ βίψωσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μας τοὺς κεραυνούς των. Τῷ ὄντι! τί ἀπέμεινε σήμερον ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν των. Τῷ ὄντι! τί ἀπέμεινε σήμερον ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τύπου, διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ὁποίας καυχᾶται τόσῳ ἡ Προστασία; Τρεῖς, ἡ τέσσαρες δημοσιογράφοι ἄνευ δίκης ἐξέριστοι εἰς ἐρήμους σκοπελοῦς, ὅπου παλαίουσιν ἀδιακόπως μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου· ἐπομένως τρεῖς ἐφημερίδες βιαίως παυθεῖσαι, καὶ δύο ἄλλαι ζῶσαι μὲν, ἀλλὰ περιμένουσαι καθ' ἐκάστην στιγμήν τὸν θάνατόν των.

Ἰδοὺ, εἰς τί κατήντησεν ἡ ἐλευθερία αὕτη. Ἡμεῖς γνωρίζομεν τί ἀντιτάττουσιν εἰς αὐτὸ· πολλάκις ἐπανέλαβαν διὰ νὰ δικαιοδοτήσωσι τὰς κατὰ τοῦ τύπου αὐθαιρεσίας των, ὅτι ὁ ριζοσπαστικὸς τύπος ἐξῆλθε τῶν ὁρίων τῆς νομιμότητος, ὅτι τέλος πάντων τὸ κόμμα τοῦτο εἶναι συμμορία συνωμοτῶν, διὰ τὴν ἐξόντωσιν τῶν ὁποίων δὲν πρέπει νὰ τηρηθῇ κανένας νόμος. Ἔστω! ἂς ἦνε ὅπως τὸ θέλουσι. Ἀλλὰ ἂς μᾶς εἰπωσι, ἵποια ἀποτελέσματα ἔφερε τοῦλάχιστον ὁ μεταρρυθμιστικὸς τύπος; Ἦκουσαν ἄρα γε τὰς ταπεινάς εὐχάς του, τὰς ταπεινάς δεήσεις του; Ὡ! διὰ νὰ μὴ εἰπώμεν τὰ πολλὰ, ἀνῆγγεῖλε τὰς τρομεράς καταχρήσεις ἐπισήμου τινὸς διὰ τὰς αὐθαιρεσίας του, ὑπαλλήλου τῆς Ἰθάκης, καὶ ὅλος ὁ κόσμος γνωρίζει πῶς ἀπῆντησαν. Εξῆλθον τὸς παρποννομένους, καὶ δικαιοσύνην τὸν ὑπάλληλον ἐκείνον, τὸν κατέστησαν θρασύτερον καὶ αὐθαδέστερον εἰς τὰς κατὰ τῶν πολιτῶν ἀνοσιουργίας του. Τελευταῖον ὁ μεταρρυθμιστικὸς τύπος, ἰδὼν τὸ μάταιον τῶν ἀγώνων του, ἐσιώπησε.

Μένει τελευταῖον νὰ ἐξετάσωμεν τίνι τρόπῳ ἐφηρμόσθη ἡ περὶ ἐλευθερίας ἐκλογῆς τῶν ἀντιπροσώπων συνταγματικῆ μεταρρύθμισης, ἡ κάλλιον, πῶς ἐστρεβλώθη καὶ αὕτη ὑπὸ τῆς φιλελευθέρου ταύτης κυβερνήσεως. Εἰς τὰς πρώτας ἐκλογάς, αἵτινες ἐγένοντο ἐν τῇ μεταρρυθμίσει τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, ἡ κυβερνήσις, ὁφείλομεν νὰ εἰπώμεν τὴν ἀλήθειαν, δὲν ἐπεμύθη ποσῶς. Ἀφῆσε νὰ σχηματισθῇ ὁ ἐκλογικὸς κατάλογος καὶ ἐκεῖνος τῶν ἐκλογίμων, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου· δὲν ἐβίασε, δὲν ἠπειλῆσε κανένα ἐκλογέα, ὅπως φθεῖρει τὴν συνείδησίν του, ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἄφῆσεν αὐτοὺς ἐλευθέρους νὰ ἐξασκήσωσι τὰ ἐκλογικὰ των καθήκοντα. Ἀλλὰ τοῦτο ἦτο παρὰ πολὺ! Τριάκοντα πέντε ἐτῶν καταπιεστικὴ δουλεία, ἐνόμισεν ἡ προστασία, ὅτι δὲν ἔκαμεν εἰς ἡμᾶς καμμίαν ἐντύπωσιν, ἐπομένως ἤλπιζεν ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἐπτανησιακοῦ λαοῦ εὐλογίας ἀντὶ ἁρῶν, καὶ εὐγνωμοσύνην ἀντὶ παραπόνων. Ἄμα λοιπὸν εἶδε τὸ ἐναντίον, ἄμα ἐνόησε ὅτι δὲν μᾶς ἐξυτέλισεν ἡ δουλεία τόσον, ὥστε νὰ εὐγνωμονῶμεν διὰ τὰς ἀλύσεις μας, ἄλλαξε διαγωγὴν! Ἐματῶσε λοιπὸν πρῶτον

ὅλας τὰς ὑπὲρ τοῦ λαοῦ προσπάθειάς τῆς Θ'. Βουλῆς, ἐξῆλθεν τὰ προσφιλέστερα αἰσθηματὰ τῆς, τὴν ἀνέβαλε δις τρεῖς καὶ τετράκις, ἐμπαίζουσα τὸ κείμενον τοῦ Συντάγματος, τὴν διέλυσε ἐπομένως, καὶ μεταχειρίσθησα ἐξουσίαν τινὰ ἀκατανόητον, ἐξώρισεν πολλὰ τῶν μελῶν τῆς! Πλὴν ἀκόμη, ἔως ἐδῶ, δὲν εἶπαμεν τίποτε! Εὐρισκόμεθα σήμερον εἰς τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν αἱ νέαι ἐκλογαὶ μέλλουσι νὰ λάβωσι χώραν, καὶ διὰ τοῦτο εἰς περιστάσιν, καθ' ἣν εὐρὺ στάδιον ἠνοίχθη εἰς τὴν ἐκτύλιξιν τῶν αὐθαιρέτων μέσων τῆς ἐξουσίας. Αὕτη προεῖδεν ὅτι ἡ διάλυσις τῆς Βουλῆς, ἤθελε συντείνει μᾶλλον εἰς τὸ νὰ περιπλέξῃ ὅπως οὖν τὰ πράγματα, ἂν ἡ δικαία ἀγανάκτησις τοῦ λαοῦ ἐσχημάτιζε τὴν νέαν Βουλὴν μᾶλλον τῆς διαλυθείσης ἐχθρικήν πρὸς τὴν Προστασίαν. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ ἐμβῇ ἀπαρκαλύπτως εἰς τὴν ὁδὸν τῶν αὐθαιρεσιῶν καὶ παραβιάσεων, καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐπίσημος ἀνάκλησις τῶν τοιούτων μεταρρυθμίσεων ἤθελε κάμει κακὴν ἐντύπωσιν εἰς τὸν ἔξω κόσμον, ἀπεφασίσθη ἡ διὰ πλαγίων μέσων ματαίωσις των. Καὶ πρῶτον ἦτο ἀνάγκη νὰ κωλοδοθῇ ὁ ἐκλογικὸς κατάλογος. Τρεῖς ἄνθρωποι εἰς πᾶσαν νῆσον ἐφθάναν, καὶ οὗτοι δὲν ἦτο πολὺ δυσκολία νὰ εὐρεθῶσι. Εἰσχηματίσθησαν λοιπὸν, τοιοῦτος τρόπῳ, οἱ ἐκλογικοὶ κατάλογοι, λαβούσης ὑπ' ὄψιν τῆς ἐξουσίας, (ἥτις διεύθυνε τὰς ἐργασίας τῆς ἐπιτροπῆς) ὅχι τὰ προσόντα ἐκάστου τὰ ἀπαιτούμενα παρὰ τοῦ νόμου, ἀλλὰ τὰς ιδέας καὶ ἀρχάς του. Ἐνεγράφησαν ἐπομένως εἰς αὐτοὺς οἱ φίλοι τῆς κυβερνήσεως, καὶ ἐξηλείφθησαν οἱ ἀντιπολιτευόμενοι αὐτῇ. Ἐνίοτε ὅμως καὶ οἱ προσεκτικώτεροι ἀποτυγχάνουσιν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις των. Ὅθεν, εἴτε ἐξ ἀγνοίας, εἴτε ὅπως ἀπατήσῃ κατὰ τὸ κοινὸν, ἐφείσθησαν ἐκλογέων τινῶν, οἵτινες σήμερον μετ' ἐκείνων οἱ ὁποῖοι διὰ τὰς μεγάλας παρανομίας τῆς κυβερνήσεως προσετέθησαν εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν, ρίπτουσιν εἰς ἀρκετὴν ἀμυχανίαν τὴν κυβερνήσιν. Ἀπ' ἐδῶ ἀρχίζει νέα σειρά, νέον εἶδος ἀνηκούστων αὐθαιρεσιῶν. Τὸ νὰ ἀριθμίσωμεν ὅλας αὐτάς μᾶς εἶνε ἀδύνατον· παρακαλοῦμεν μόνον τοὺς ἀναγνώστὰς μας ἂν ἀκούσωσιν ἐλάχιστόν τι μέρος, δημοσιεύμενον εἰς τὴν μικρὰν ἐφημερίδα μας, νὰ συμπεράνωσι καὶ τὰς λοιπὰς.

Ἰδοὺ λοιπὸν αἱ πολυθρήλλητοι μεταρρυθμίσεις εἰς τί κατήντησαν! Ἰδοὺ, πῶς ἡ προστασία ἐννοεῖ τὰς ἐλευθερίας μας! Καὶ ὅμως ὑπάρχουν ἀκόμη ἄνθρωποι, οἵτινες ζητοῦσι μεταρρυθμίσεις ἐπὶ μεταρρυθμίσεων, ἀδιαφοροῦντες, ἡ διὰ νὰ εἰπώμεν κάλλιον, εὐχαριστοῦμενοι εἰς τὴν τοιαύτην των ἐφαρμογὴν. Ὅσον δι' ἡμᾶς, εὐχαριστοῦμεθα μυριάκις νὰ τὰς ἀποσύρωσι μᾶλλον, παρὰ νὰ τὰς ἐφαρμόζωσι τοιοῦτον τρόπον· διότι, ἵτι ἄλλο πρὸς Θεοῦ, ἀπέμεινε ἀπὸ αὐτὰς τὴν σήμερον, εἰμὴ ὁ θόρυβος ὅτι μᾶς τὰς ἔδωσαν, καὶ ἡ τιμωρία διότι τὰς μεταχειρίσθημεν; Ὡ! βεβαίως ἂν τὰ πάθη δὲν ἐσκότιζαν τὸν νοῦν τῶν τοιούτων, ἂν ἡ ἰδιοτέλεια καὶ μικροπρεπὴς τις φθόνος δὲν ἐκλείετο τοὺς ὀφθαλμούς των, ἀπέναντι τοσοῦτης ἐνεργείας, ἤθελεν βεβαίως, ἀντὶ νὰ μᾶς καταπολεμῶσι σήμερον ἐμπαίζοντες διὰ τοῦ μεταρρυθμιστικοῦ προσχήματος τὸν λαὸν τοῦτον, ἤθελεν, λέγομεν, ἀνυψώσει μεθ' ἡμῶν τὴν φωνὴν τὴν ὑπὲρ τῆς καταπι-

ζομένης πατρίδος, καὶ ὑπὲρ τῆς καταπατομένης ἐθνικότητός μας. Ἰσως, ἂν ποτὲ ἡ ἰδία προστασία δι' ἄλλους σκοποὺς στρέψῃ καὶ κατ' αὐτῶν τὴν μάστιγά της, θέλουσι μεταμεληθῇ διὰ τὴν τοιαύτην των διαγωγὴν· ἀλλὰ θέλει εἶνε τότε πολὺ ἄργα.

Ὅταν Κυβερνήσις τις κύριον σκοπὸν προτίθεται τὴν εὐημερίαν, πρόβδον καὶ ἀνάπτυξιν τῶν ὑπ' αὐτῆς κυβερνωμένων, ἵτινα ἀδύνατον νὰ ἐπιτευχθῶσιν ἄνευ τῆς ἀμερολήπτου καὶ ἀδόλου ἐκτελέσεως τῶν ἐνίσχυει νόμων, ὑπὲρ καὶ καθ' ὅπου οὐδέποτε, καὶ τῆς θαυμάζοντος βελτιώσεως τῶν ἰδίων, σύμφωνα μὲ τὰς ἀνάγκας καὶ ἐπιθυμίας τοῦ λαοῦ, ἀδύνατον εἶναι νὰ μὴ ἐπιτύχῃ ἐπὶ τέλους τῆς ἐγκρίσεως, συμπαθείας καὶ ἀγάπης τῶν πολλῶν· οἰοδῆποτε εἶναι οἱ κυβερνώμενοι οὗτοι, ὑποτεθείσθωσαν καὶ διατελοῦντες εἰς τὴν ἀνώμαλον καὶ ὁλως ἀρύσικον θέσιν μιᾶς ξενοκρατίας. Τοιαύτη εἶναι ἡ ἀνθρωπίνη φύσις· εἰς καὶ δύο καὶ πολλοὶ δύνανται νὰ ἦναι ἀγνώμονες· οἱ περισσότεροι ὅμως, τὸ πλῆθος, ὁ λαὸς ἀναγνωρίζει, τιμᾷ, καὶ σέβεται πάντοτε τὸν εὐεργέτην του, καὶ ἂν οὗτος δὲν ἐδύνατο καθ' ὑπόθεσιν νὰ ἱκανοποιήσῃ αὐτὸν κατὰ πάντα. Ἀλλοίμονον εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ἂν εἰς τὴν ἐκνότην ταύτης ὑπέκειντο ἀρχὴν· καταστροφὴ καὶ ἐρήμωσις ἤθελεν εἶσθαι ἡ γῆ ὁλόκληρος. Ὅταν ἀπ' ἐναντίας λαὸς ὁλόκληρος φρυάττει καὶ ἀγανακτεῖ κατὰ τῆς κυβερνήσεώς του, ὅταν καὶ ἰδιῶται καὶ ἐπίσημοι πολῖται ἀποστρέφονται αὐτὴν, καὶ ὅσω τὸ δυνατόν μακρὰν αὐτῆς ἴστανται ὅπως μὴ μιανθῶσι, ἀποποιούμενοι σταθερῶς εἰς αὐτὴν τὴν συμπραξίν των, ἵνα μὴ ἐνοχοποιηθῶσι ἀπέναντι τῆς κοινῆς γνώμης, ἀποβάλλοντες μάλιστα καὶ τὰς φιλοφρονητικὰς προσφοράς τῆς· ἀσφαλῶς δύνανται πᾶς τις καὶ ἐκ τῶν προτέρων νὰ συμπεράνῃ, ὅτι ἡ κυβερνήσις αὕτη εἶναι αὐθαίρετος καὶ διεστραμμένη, ὅ,τ. τὴν μόνον ἐντολὴν τὴν ὁποίαν παρὰ τοῦ λαοῦ ἔλαβε νὰ ἐκτελῇ ἀδόλως καὶ ἀμερολήπτως τὸν νόμον, πρὸς μόνον τὸ συμφέρον τῶν ἐν τοῖς πράγμασι σκοπὸν προέθετο νὰ στρέψῃ, ἐκτελοῦσα αὐτὸν πάντοτε ὑπὲρ τῶν δουλοπρεπῶν εὐνοϊκῶν τῆς, καὶ καθ' ὅλων ἐκείνων εἰς τὴν ψυχὴν τῶν ὁποίων ἀδύνατον νὰ ἐμφωλεύσῃ χαμέρπεια καὶ δουλοπρέπεια, καὶ τῶν ὁποίων ἡ καρδία δὲν ἔπαυσε ποτὲ νὰ πᾶλλῃ ἀπὸ τὰ εὐγενῆ τοῦ ἐθνισμοῦ καὶ τῆς ἐλευθερίας αἰσθηματὰ, τὰ ὁποῖα νὰ καταβάλλῃ εἰς μάτην ἤθελε κοπιᾷσι καὶ αὕτη ἡ πλέον πατρικὴ καὶ εὐεργετικὴ κυβερνήσις, ἂν ποτὲ ἤθελε συλλάβῃ τοιοῦτον σκοπὸν, πολλῶν δὲ μᾶλλον κυβερνήσις, τῆς ὁποίας ἡ διαγωγὴ ὁλόκληρος γέμει τῶν πλέον σκληρῶν βίαιοπραγιῶν, τῶν πλέον ἀναιδῶν, καὶ ἀσυνειδήτων ἀδικιῶν καὶ αὐθαιρεσιῶν.

Τοιαύτη, καὶ ὑπῆρξεν ἡ ἡμετέρα κυβερνήσις καὶ ἐξόχως ἡ τοπικὴ ἔως ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς. Τί βίαιον, τί ἐρεθιστικόν, τί αὐθαίρετον, τί ἄδικον, τί ἀναιδὲς δὲν ἔθεσεν εἰς πρᾶξιν ὅπως σπράξῃ τὸν ἀτυχῆ τοῦτον λαὸν εἰς τὴν ἐσχάτην καταπίεσιν! Καὶ μετὰ ταῦτα τοῦ τρόμου καὶ ἐξοχότητος τίποτε θαυμάσιον, εἰμὴ νὰ καταπνίξῃ τὴν ἐξοχότητά της ἐν τῇ ἐσχάτῃ καταπίεσιν τὸν λαόν.

γικὸν ὃν ἀπὸ τὸ κτήνος. Φρενῆρεις ἄνθρωποι, διότι ἀλλέως νὰ σᾶς ὀνομάσῃ τις εἶναι ἀδύνατον· εἰς τί βασίζομενοι μετὰ τοιαύτην διαγωγὴν ἐτολμήσατε νὰ παρυσιασθῆτε ἀπέναντι τοῦ κοινοῦ, προτείνοντες εἰς αὐτὸ δέκα ὄργανά σας, καὶ ἀπαιτοῦντες δι' αὐτὰ τὴν ψῆφον τῶν ἀγανακτούντων συμπολιτῶν σας; Εἰς τὸν τρόμον τὸν ὁποῖον στοχάζεσθε ὅτι ἐνεσπείρατε, ἡ εἰς τὴν συμπάθειαν τὴν ὁποίαν, θέλοντες νὰ ἀπατάσθε βεβαίως, φαντάζεσθε ὅτι ἀποκτήσατε! Ἄν τὸ πρῶτον, νὰ σᾶς ἐλευθολογῇ πρέπει τις διὰ τὴν μαροπιστίαν καὶ ἀνοησίαν σας, διὰ τὴν τὸσον ἐπιπόλαιον γνῶσιν τοῦ χαρακτῆρος τοῦ τόπου τὸν ὁποῖον ἀπαιτεῖτε νὰ κυβερνᾶτε. Ἀντὶ τρόμου, ἄθλιοι, μῖσος καὶ ἀπέχθειαν γεννᾷ εἰς τὴν γενναίαν τοῦ Κεφαλληνίου ψυχὴν, ἡ παραμικρὰ ἐκ μέρους σας βία καὶ αὐθαιρεσία, διεγείρει δὲ ὡς καὶ εἰς τὴν πλέον ἀπαθῆ καρδίαν εὐγενῆ τινὰ ἀγανάκτησιν, ἥτις θέλει πολιτικῶς σᾶς ἐνταφιάσει. Ἄν τὸ δεύτερον, σᾶς ἐρωτῶμεν, ἵποια τῶν πράξεών σας ἐστάθη φύσεως τοιαύτης, ὥστε νὰ ἐμπνεύσῃ συμπάθειαν εἰς τὴν ψυχὴν τῶν συμπολιτῶν σας; μήπως ἡ μετάθεσις ἐνδὲς τῆς Κεφαλληνίας δικαστοῦ, καὶ ἡ παῦσις ἐνδὲς εὐσυνειδήτου ἐισαγγελέως τῆς ἰδίας, διὰ τε τὸ ἀκέραιον τοῦ χαρακτῆρος καὶ τὴν σπανίαν ἱκανότητα, διότι δὲν συγκατετίθεντο νὰ κλίνωσι δουλικῶς τὸν αὐχένα, βλέποντες τὸν ἱερὸν τῆς δικαιοσύνης βωμὸν βεβηλούμενον ὑπὸ χειρῶν ἀνόμων; Ἢ ἡ στέρσις τὴν ὁποίαν ἡ πατρίς ὑπέστη ἐνδὲς τῶν προσφιλεστάτων τέκνων τῆς, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τῆς πλέον νεκρᾶς αὐτοῦ ἡλικίας ἤρρησε νὰ εὐεργετῇ τὸν τόπον του, διδάσκον μὲ τὸν ἀκάματον ἐκείνον ζῆλον ὅς τις τὸν διακρίνει, τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν γλῶσσαν, καὶ τὸ ὁποῖον ἐστοχάζεσθε νὰ ἀφανίσῃτε ἀφαιροῦντες αὐτῇ τὴν θέσιν τῆς διευθύνσεως τοῦ λυκείου μας, τὴν ὁποίαν μὲ τὸσσην ὠφέλειαν τῆς νεολαίας μας κατέχευε· μὴ γνωρίζοντες, ἀνόητοι, ὅτι ἀληθὴς παιδεία καὶ ἀρετὴ ποτὲ δὲν παραγνωρίζονται, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ὁ ἐνάρετος Θεόδωρος Καρούσος ἀμέσως προσεκήλη ἐἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐν Τεργέστῃ Ἑλληνικῆς Σχολῆς, ὅπου παρὰ πάντων τιμᾶται καὶ σέβεται, καὶ μετ' αὐτοῦ τιμᾶται καὶ σέβεται ἡ γῆ τῆς γεννήσεώς του, εἰς ἀνταμοιβὴν τῆς στερησεως τὴν ὁποίαν ὑπέστη; Ἢ συμπαθητικὴν στοχάζεσθε εἰς τὸν τόπον τὴν ἀναιδῆ καὶ ἀσυνειδήτην ἐκείνην αὐθαιρεσίαν, διὰ τῆς ὁποίας ἐκκαθαρίζοντες τὸν ἐκλογικὸν κατάλογον, χιλιάδας ἐκλογέων ἀπεκδύσατε βιαίως καὶ παρανόμως τοῦ ἐκλογικοῦ αὐτῶν δικαιώματος; Ἢ τὰς ἐπανελημμένας ἐξορίας τῶν ἀντιπροσώπων καὶ ἐφημεριδογράφων μας; ἢ τὰς καθημερινὰς ρυλακίσεις, ἀστυνομικὰς καὶ εἰς πρόστιμα καταδικὰς, καὶ παντοῖου εἶδους καταδρομὰς, τὰς ὁποίας ὁ μὴ κύπτων τὴν κεφαλὴν πρέπει καθ' ἡμέραν νὰ εὐρίσκειται ἔτοιμος νὰ ὑποφέρει; ἢ τὴν ἀναισχυντον ἐκείνην σπατάλην τῶν δημοσίων χρημάτων, καὶ μοναστηριακῶν πραγμάτων, περὶ τῶν ὁποίων, Θεοῦ θέλοντος, ἐν καιρῷ τῷ δέοντι θέλομεν ὁμιλήσει;

Ὅχι ὅχι ἀδύνατον νὰ ἀπατάσθε, ἀλλ' ὑποκρίνεσθε· γνωρίζετε κάλλιστα ὅτι οὔτε τρόμον εἰς οὐδέν ἐνεσπείρατε, οὔτε τὴν συμπάθειαν οὐδενὸς ἀπεκτήσατε, ἀλλ' ὅτι ἡ διαγωγὴ σας σᾶς κατέστησε τὸ περιφρόνημα τοῦ τόπου ὁλοκληρῶς, διὰ τοῦτο καὶ ἀπελπίσθητε ὅλως διόλου διὰ

ΙΑΚΩΒΟΣ ΚΑΙΝΤΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

τὴν ἐκλογικὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἀσημάντων ὀργάνων σας. Δὲν εἶνε τίποτε παράδοξον νὰ διαδίδετε σεῖς οἱ ἴδιοι, πρὸς ἐμφύχῳσιν τῆς καθ' ἐκάστην λειποτακτοῦσης ἐκλογικῆς φάλαγγός σας, τὰ παρὰ πάντων ἐπαναλαμβανόμενα, ὅτι ἐπὶ τέλους θέλετε μεταχειρισθῆ καὶ ἄλλα μέσα! π. χ. νὰ ὑποχρεώσητε τοὺς ὑπαλλήλους νὰ μὴ ψηφίσωσιν εἰμὴ τοὺς δέκα ὑποψηφίους σας· ὅτι δὲν θέλετε παραδεχθῆν ὡς ὑποψηφίους τοὺς τρεῖς ἐξορίστους Μομφερράτον, Ζερβὸν, καὶ Πυλλαρινὸν· ὅτι θέλετε μεταχειρισθῆ πᾶσαν βίαν, ὅπως, κατὰ τὴν μόνην ἐκείνην νύκτα καθ' ἣν αἱ κάλπαι θέλουν μείνει εἰς τὴν φύλαξίν σας, νοθεύσητε αὐτάς· ὅτι ἴσως διεγείρετε ὀχλαγωγίαν τινὰ ὅπως ἀνακατώσητε τὰς πάλπας καὶ ἄλλα παρόμοια. Ἡμεῖς ἀκούομεν ὅλα ταῦτα, χωρὶς ποσῶς νὰ παραξενευώμεθα, διότι σὰς γνωρίζομεν. Δὲν θέλομεν ὅμως ποτὲ νὰ πιστεύσωμεν τὰ τελευταῖα ταῦτα τῆς ἐσχάτης ἀπελπισίας ἀποτολήματα, τὰ ὅποια ὅμως ἂν ἀληθεύσουν θέλουν στέφει δολόκληρον τὴν προτέραν αἰσχροὴν διαγωγὴν σας·

Εἰς τῶν συμπολιτῶν σας.

Καταχρήσεις τῆς ἐξουσίας.

Ἡ ἀστυνομία κατ' αὐτὰς ἐξετύλιξε, τῇ διαταγῇ τῶν ἀνωτέρων τῆς, ὅλας τῆς τὰς δυνάμεις ὑπὲρ τῶν ὑποψηφίων τῆς. Ἡ ἐπτάνησος ἐν γένει δύναται νὰ θεωρηθῇ κατὰ τὰς αὐθαίρεσάς, ὡς μικροσκοπικὴ τῆς Γαλλίας ἔχουσα καὶ αὕτη τὸν δικτάτωρά τῆς, ἓνα μικρὸν Ναπολέοντα. Αἱ οἰκίαι πολλῶν συμπολιτῶν μας παραφυλάττονται τὴν νύκτα ἀπὸ χωροφύλακας· πολῖται διάφοροι ἀπειλοῦνται καὶ ἀποτρέπονται ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ νὰ συχνάζωσιν εἰς τὰς οἰκίας τινῶν ὑποψηφίων. Σμῆνος ἄλλων χωροφυλάκων περφεύρεται εἰς τὰς ἐξοχάς, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ περιβοήτου Μαρτίνη, ὅπως ἐμποδίζωσι τοὺς ἐκλογεῖς νὰ ὑπογράψωσι τὰς ἀναφορὰς τῶν τοῦ λαοῦ ὑποψηφίων, βιάσῳσι δὲ αὐτοὺς νὰ ὑπογράψωσιν ἐκείνας τῶν τῆς κυβερνήσεως. Καὶ ἐκάστην προσκαλεῖ πλῆθος πολιτῶν ἡ ἀστυνομία ἐκ τῶν πλέον μεμακρυσμένων περιοχῶν τῆς νήσου, ἀπειλοῦσα αὐτοὺς, ὅτι ἂν δὲν ἀλλάξωσι διαγωγὴν, θέλει λάβει τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα ἐναντίον των, εἰς πολλοὺς μάλιστα ἐπιβάλλει τὸ αὐθαίρετον πρόστιμον τῶν τριῶν ταλλήρων, καὶ τὸν ἐπίσης αὐθαίρετον τριήμερον φυλακισμόν. Μανθάνομεν ὅτι πολλῶν χωρίων οἱ ἐγκατοικοὶ ἐμποδίζονται τοῦ νὰ συγκοινωνῶσι μεταξὺ των, καὶ ἄλλοι ἐκ τῆς πόλεως τοῦ νὰ ἐξέρχωνται καὶ πηγαίνωσιν εἰς τὰς ἐξοχάς· ἐπέβαλε δὲ, κατὰ μίμησιν τῆς Λευκαδίου ἀστυνομίας, εἰς τοὺς καφεπώλας νὰ ἀπαγορεύωσιν ἐντὸς τῶν καφενειῶν των πολιτικὰς ὁμιλίαις, καὶ ν' ἀναφέρωσιν αὐτὰς ἂν γείνωσι. Λέγουσιν ὅτι ἀπεπειράθησαν νὰ συστήσωσιν ἐκ νέου τὸ τάγμα τῶν Λαζαρόνων, ἀλλὰ τοῦλάχιστον εἰς Ληξοῦρον ἀπέτυχον αἱ προσπάθειαι των. Δύο πολῖται εἰς τοὺς ὁποίους ἔκαμαν τοιαύτην πρότασιν ἀπεποιήθησαν μετ' ἀγανακτικῆς. Ἐν τοσούτῳ οἱ χωροφύλακες ἐκτελοῦσι ἐν ἑλλείψει ἄλλων τὰ λαζαρωνικά χρέη των. Ἰδοὺ ἐν παραδείγματι. Προσυόμενος ὁ Κ. Θεόδωρος Μπα-

σιᾶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κ. Σταμάτη Παπύρη τὴν 8 ἰσταμένου τὴν 84 μετὰ μεσημβρίαν, χωροφύλαξ τις προτείνας τὸ τουφέκιόν του ἔτρεξε κατ' αὐτοῦ· ὁ δὲ Κ. Μπασιᾶς φοβηθεὶς φυσικῶ τῷ λόγῳ, ἔδραμε φωνάζων εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κ. Παπύρη εἰδοποιήσας αὐτὸν περὶ τοῦ συμβάντος. Ἰσως ἐνεδρά τις πρὸς κακοποιήσιν ἄλλου ἡτοιμάζετο, διότι ἀμέσως, ἀφοῦ ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ Κ. Μπασιᾶ, ὁ χωροφύλαξ ἀπεσύρθη. Φαίνεται ὅτι ἡ κυβερνήσις, ὅπως χωρηγήσῃ εἰς τοὺς ἐκλογεῖς πλήρη ἐλευθερίαν διὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν ἐκλογικῶν δικαιωμάτων των, ἀπεφάσισε νὰ τοὺς φυλακίσῃ. Λέγεται μάλιστα ὡς βέβαιον ὑπὸ πολλῶν γνωρίζοντων τὰ μυτήριά τῆς, ὅτι κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας θέλουσι δώσει, ἐπὶ τούτῳ προσδιορισμένοι ἄνθρωποι, αἰτίαι ἐρίδων, ὅπως ἡ ἀστυνομία ἐπιτύχῃ νὰ φυλακίσῃ ὅσους περισσότερους ἐκλογεῖς δυνήθῃ. Ὁ καθὲς λοιπὸν ἂς στέκῃ προσεκτικὸς καὶ ἂς ἀποφεύγῃ ὅσον δύναται τὰς ἀνωφελεῖς καὶ ματαίας ταύτας ἐρίδας. Ἐνὶ λόγῳ ὅλα τὰ μέσα ἐτέθησαν εἰς ἐνεργειαν πρὸς διαφθοράν τῶν συνειδήσεων. Εἰς τινὰς πτωχοὺς ἐκλογεῖς διὰ νὰ ἀρπάσωσι τὰς ψήφους των τοὺς ὑπεσχέθησαν νὰ τοὺς παραδεχθῶσιν ὡς χωροφύλακας, καὶ πραγματικῶς πολλοὺς τοιοῦτους παρεδέχθησαν. Εἰς ἄλλους πάλιν ὑπεσχέθησαν ἄλλα. Καὶ ὅμως τόσα καὶ τοιαῦτα μετὰ ἔχοντες οἱ ὑποψήφιοι τῆς κυβερνήσεως φοβοῦνται τόσῳ τὴν ἀποτυχίαν των, ὥστε ἀπεφάσισαν νὰ λάβωσι βοηθὸν καὶ τὸν τύπον. Ἐπὶ τοιοῦτῳ σκοπῷ ἀπεφάσισαν τὴν ἐκδοσὶν ἐφημερίδος, ὑπὸ τὸ ὄνομα ἡ Μεταρρύθμισις· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀστυνομία ἔμαθεν, ὅτι ἐργάται τινὲς ἀποποιῶνται τὴν σύμπραξιν των εἰς τὴν ἐφημερίδα ταύτην, τοὺς ἐπροσκάλεσε καὶ τοὺς ἀπειλήσε ὑπενθυμίζουσα εἰς αὐτοὺς τὰ αὐθαίρετα μέσα τῆς. Ἡμεῖς συγχαίρομεθα τὴν γειτόνισσά μας ταύτην διὰ τοὺς ἰσχυροὺς προστάτας τῆς· ἀλλ' ἂν, καθὼς φανερώναι τὸ ὄνομά τῆς, ἐπιθυμῇ καὶ ἄλλας μεταρρυθμίσεις, τὴν συμβουλεύομεν νὰ μὴ ἀγοράσῃ πλέον, ἐπειδὴ τὸ δεῖγμα τὸ ὁποῖον ἡμεῖς εἶδαμεν δὲν εἶναι τῆς καλλίστης ποιότητος, ἐκτὸς ἂν γνωρίζωσιν οἱ συντάκται τῆς, ὅτι εἰς τὸν πυθμένα τοῦ βαρελίου εὕρισκονται κρυμμένοι καλλήτεροι.

Λέγεται μετὰ τινος θετικότητος, ὅτι ἡ κυβερνήσις ἐνταῦθα προσκαλεῖ τοὺς ἐπιστηθίους τῆς καὶ ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους, προτρέπουσα ἡ δικτάττουσα μᾶλλον αὐτοὺς νὰ ψηφοφορήσωσι μόνον εἰς τὰς δέκα κάλπας τῶν ὑποψηφίων τῆς. ὅπερ ἀντιβαίνει φανερὰ εἰς τὰς ρητὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐκλογῆς νόμου. Ἄν τοῦτο ἀληθεύῃ, ἂν εὐρεθῶσιν ἄνθρωποι τοσούτῳ χαμερπεῖς, ὥστε νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὰς Σουλτανικάς ταύτας διαταγὰς, ἡ κυριωτέρα ἐγγύησις τῆς ἐλευθερίας ἐκλογῆς, ἥτις εἶνε ἡ κρυπτὴ ψηφοφορία, καταστρέφεται. Διὰ τοῦτο δὲν προσβάλλομεν τοσούτῳ τοὺς ἐκλογεῖς τῆς Κεφαλληνίας, ὥστε νὰ πιστεύσωμεν ὅτι θέλουσι ὑποφέρει τὸ τοιοῦτο.

Ὁ ὑπεύθυνος ἐκδότης, ΓΕΡΑΣΜΟΣ ΣΠΑΘΗΣ.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΕΚΔΟΣΙΟΝ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

